

O B S A H

I. Puškin na lyceu carskoselském. Poznává svobodomyšlného Kunicyna 5. Poměry na lyceu 6. První pokusy básnické. *K sestře, Ohlasy Ossiana, Městečko, Mon portrait* 7–10. Batjuškov a Dělvig povzbuzují k vyššímu letu 11. První smělá báseň pro svobodu: *Liciniu* 12. Satirická báseň: *Bova* 13–17. Účtování s dosavadní ruskou poesíí: *Stín Fon-Vizinův* 18–19. Sklon pro velkodušnost. *Vzpomínky v Carském Sele* 20–21. Odchod z lycea: *Ne do úřadu, ne do gardy; chce nezávislost, svobodu* 23.

II. Do života zlaté mládeže petrohradské 24–26. Programové čtyřverší *Pro sebe: „Čest Ruska miluji“* 26. Karamzinovy Dějiny 27. Kunicyn 28. Husarští důstojníci v Carském Sele 29. Smělá óda *Volnost* 29–31, *Radiščev* 31–33. Další politické básně: *Pohádky (Noël)* 33–34. *Čaadajevu* 34, *Vesnice* 35, *Epigramy* 36–38. Návrh na vypovězení Puškina 39. *Odjezd na jih, do „vyhnanství“* 39–40.

III. Život na jihu 42. Vítá španělskou revoluci. *Kavkazský zajatec. Vstaň, Řecko, vstaň!* 43. *Čaadajevu* – chce nahradit „utracená léta nepokojného mládí“ 45. Proti censuře: *První poslánií censorovi* 46–47. V Oděse u hr. Voroncova 48–49. O povolání básníkově. Vysoké požadavky na ruskou literaturu 49–52. Kritiky nemáme! 53. *Epigramy*. *Boj se skepsí: Démon* 55. „Zapijeme hoře svoje, srdcí bude lehčejí“ 56.

IV. „Nic krásnějšího a věrnějšího než přátelství a svoboda“. Kritika tehdejších poměrů v Rusku. „V Rusku najdete otroky.“ 58–59. Zakládání tajných politických spolků. Puškin sympatizuje s revolucí, ale ne s revolučním šílením 60. Monarchie či republika? Císařovna Elízaveta Alexějevna vladařkou? 61–62. Děkabristé 62. Smrt Alexandra I. 64–65. *Epigramy* na cary 66. Politické písně 67–68. Pochybnosti 68–71. Povstání 14. prosince 1825. Jeho potlačení. Tresty povstalců 71–74. Víra ve svobodu však žije: *Stance, Poslánií na Sibiř, Odpověď Puškinu* 75–79.

V. Car Mikuláš I. si nadchází Puškina 80–81. Stává se jeho censorem, částečně i redaktorem. Svěřuje mu vypracovat návrh na výchovu národní 82–84. Censorství carovo je brzdou 84–85. Puškin obrací se od lyriky k próze; loučí se s ní: *Úryvek* 86, ale nerozloučil: *Ančar* 87, *Básníku* 88. „*Evgen Oněgin*“ 89–90, X. hlava „*Evgena Oněgina*“ 91–95.

VI. Do politické prózy! Carův projekt nové organizace. Zůstalo však jen při pověsti o tom 96. Puškin se oženil 97. Veliká změna v něm, odráží se v básních *19. října 1831, Nadarmo k stonským se výším rozbíhám, Zas jsem navštívil ten koutek země, Modlitba, K ženě*, ale nezměněna zůstává jeho láska k svobodě, k lidu, jeho ušlechtilý demokratismus: *Hostina Petra Velikého, Když velké vítězství se dokonávalo*, a mluvě o pomníku svém, nejvýše v díle svém staví svůj boj za svobodu 96–103.

Poznámky.

Přílohy: 18 básní Puškinových.

Přílohy:

	Strana
VOLNOST. ÓDA	115
POHÁDKY (NOËL)	119
ČAADAJEVU	121
VESNICE	122
ODPOVĚĎ NA VÝZVU, ABYCH NAPSAL VERŠE NA POČEST J. I. V. HOSUDARYNĚ CÍSAŘOVNY ELIZAVETY ALEXĚJEVNY	124
VSTAŇ, ŘECKO, VSTAŇ!	125
DÉMON	126
ZIMNÍ VEČER	127
STANCE	129
ANČAR	130
BÁSNÍKU	132
HOSTINA PETRA VELIKÉHO	133
ZAS JSEM NAVŠTÍVIL TEN KOUTEK ZEMĚ	135
KDYŽ VELKÉ VÍTĚZSTVÍ SE DOKONÁVALO	138
MODLITBA	139
KDYŽ ZA MĚSTEM SE ZÁDUMČIVĚ TOULÁVÁM	140
K ŽENĚ. JE ČAS JIŽ, DRUŽKO MÁ! UŽ O KLID SRDCE PROSÍ	141
JÁ POMNÍK ZŘÍDIL SI NE RUKOU ZBUDOVANÝ	142